

LØGTINGSINS
UMBOÐSMAÐUR

Frágreiðing

um kanning av

viðgerðini av matrikkulmálum

Innihald

Inngangur	3
Samanumtøka	5
Um Matrikkullógina og broyting av matrikklum	8
Mannagongdir fyri viðgerð av matrikkulmálum	10
Málini	13
Marknaseting	13
Marknaumskipan	16
Umbýti	19
Samanlegging	21
Sundurbýti	24
Sundurbýti til samanlegging	28
Umskipan uttangaðs	31
Skjal 1 - Matrikkullógin	32
Kap. 3 - Broytingar í matrikklinum	32

Inngangur

Við skrivi, dagfest 6. maí 2021, boðaði eg Umhvørvisstovuni frá, at eg hevði gjørt av at kanna viðgerðina av matrikkulmálum.

Sambært umboðsmanslógini § 6, stk. 6 kann umboðsmaðurin kanna viðgerðina hjá myndugleikunum av útvaldum málum. Myndugleikar hava í hesum sambandi skyldu at geva umboðsmanninum tær upplýsingar og at leggja fram øll tey skjøl, sum umboðsmaðurin krevur at fáa fyrilagt, sbrt. § 8, stk. 1.

Tann 20. maí 2021 var eg saman við einum ráðgeva á innleiðandi fundi við Umhvørvisstovuna til tess at umrøða kanninginina. Á fundinum kunnaði Umhvørvisstovan um matrikkullógina og viðgerð av matrikkulmálum. Eg kunnaði um, at endamálið við kanninginini var ikki at leita eftir smáfeilum í einstøku málunum, men heldur at fáa eina heildarmynd av fyrisitingarligu viðgerðini av matrikkulmálum og finna fram til møguligar skipanarligar feilir og møguligar óhepnar mannagongdir. Avtalað varð, at Umhvørvisstovan skuldi lata mær 10 mál úr hvørjum av teimum 7 journalbólkunum: marknaseting, marknaumskipan, samanlegging, sundurbýti, sundurbýti til samanlegging, umbýti og umskipan. Málini skuldu vera 5 tey síðstu avgreiddu og 5 tey elstu ikki avgreiddu málini í hvørjum bólki pr. 1. juni 2021. Á fundinum varð eisini upplýst, at ætlanin var at savna viðgerðina av málunum í eina frágreiðing, og at Umhvørvisstovan fór at fáa eina fyribils útgávu til viðmerkingar, áðrenn frágreiðingin varð gjørd liðug og almannakunngjørd.

Tann 11. august 2021 gav Umhvørvisstovan mær atgongd til útvaldu málini (tilsammans 68 mál, tí í eina bólkinum vóru bert 8), og hevur Umhvørvisstovan seinni eisini latið mær lýsing av teimum ymisku journalbólkunum.

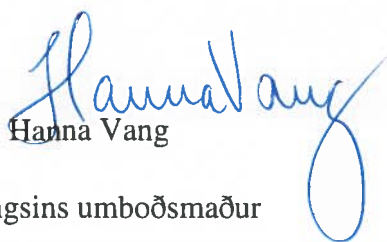
Í tíðarskeiðinum frá 24. september til 22. november 2021 varð samskift við Umhvørvisstovuna um støðuna í útvaldum málum fyri at fáa greiðu á veruligu umstøðunum og gongdini í málunum.

Ein fyribilsútgáva av frágreiðingini varð tann 16. desember 2021 send Umhvørvisstovuni til viðmerkingar við nøkrum spurningum. Eisini varð fyribilsútgávan send Umhvørvis- og vinnumálaráðnum til kunningar við einum spurningi um at gera kunngerð til umsiting av matrikkulmálum.

Tann 14. januar 2022 sendi Umhvørvis- og vinnumálaráðið mær umbiðna svarið.

Tann 18. januar 2022 sendi Umhvørvisstovan mær sínar viðmerkingar og svar til fyribils frágreiðingina. Í tann mun eg havi tikið viðmerkingar hjá Umhvørvisstovuni til eftirtektar, eru hesar innarbeiddar í frágreiðingina. Í øðrum førum havi eg endurgivið sjónarmiðini hjá Umhvørvisstovuni.

Málini í kanningini eru umrødd og endurgivin í navnleysum líki.

Hanna Vang

Løgtingsins umboðsmaður

Samanumtøka

Eg havi gjøgnumgingið fyrisitingarliga partin av 68 matrikkulmálum hjá Umhvørvisstovuni.

Málini eru bólkað í hesar 7 evnisbólkar: marknaseting, marknaumskipan, samanlegging, sundurbýti, sundurbýti til samanlegging, umbýti og umskipan.

Mínar viðmerkingar, sum bert eru galdandi fyri ítøkiliga málið, eru settar beinleiðis undir viðkomandi mál. Í øðrum førum, har talan er um meira almennar viðmerkingar ella viðmerkingar fyri fleiri mál, havi eg gjørt samanumtøku við mínum viðmerkingum um málsviðgerðina fyri viðkomandi bólki av málum.

Talan er bæði um rættuliga gomul mál og heilt nýggj mál. Málini eru ymisk, og talan er bæði um mál, sum fyrisitingarliga mugu metast at vera lutfalsliga lætt at viðgera, og um mál, sum eru trupul og tíðarkrevjandi at avgreiða.

Mín fatan er, at yvirhøvur er málsviðgerðartíðin í so long og í fleiri førum alt ov long.

Í sambandi við gjøgnumgongdina av málunum í hesi kanning havi eg í fleiri førum lagt til merkis, at hóast málsongdin sambært Umhvørvisstovuni er skipað við føstum leisti og eftirlitslistum, so tykist málsongdin í einstøku málunum heldur tilvildarlig. Málini tykjast ikki nóg neyvt gjøgnumgingin við móttøku, og neyðugu avgreiðslustigin tykjast oftani ikki sett í verk nóg skjótt. Summi mál liggja tí stilluttan viðgerð í mánaðir og í onkrum føri í nøkur ár.

Eisini havi eg í fleiri førum kunnað staðfest, at Umhvørvisstovan ikki fylgir við og sendir áminningar, tá áheitanir um ummæli ikki vera svarað av myndugleikum. Eg haldi, at Umhvørvisstovan eigur at skipa sær eina fasta mannagongd at senda áminningar við jøvnum millumbili, so skundast kann undir at fáa málini nøktandi upplýst. Eisini havi eg lagt til merkis, at Umhvørvisstovan í summum førum letur mál liggja í bíðistøðu, heldur enn at avvísa/nokta umsóknir, tá umsøkjari ikki innan ávísa freist virkar fyri at upplýsa eitt mál nøktandi, ella tá tað er greitt, at umsóknin ikki kann fremjast uttan t.d. broyting í eini byggisamtykt.

Tá eg havi spurt Umhvørvisstovuna, hví mál hava ligið í bíðistøðu, er svarið í fleiri førum, at tey standa í bíðirøð til at verða avgreidd. Í nøkrum førum hevur hendan bíðistøðan vart í fleiri ár. Umhvørvisstovan hevur greitt frá, at leiðslan nýtir árliga sakargjøgnumgongd fyri at meta um støðuna í einkultu málunum, og fyri at meta um, hvat skal gerast fyri at fáa málini framd. Í fleiri málum havi eg tó kunnað staðfest, at árliga sakargjøgnumgongdin ikki førir til, at málini verða avgreidd, men at málini framvegis liggja í bíðistøðu í næstu árligu sakargjøgnumgongd.

Tá ein stovnur yvir longri tíð hevur so mong mál í bíðistøðu sum í hesum føri, og tá staðfestast kann, at árliga sakargjøgnumgongdin ikki er nóg mikið til at skunda undir viðgerðina, eigur leiðslan á stövninum at taka neyðug stig til at kanna, hvat kann skunda undir viðgerðina. Eg haldi, at leiðslan í hesum sambandi má kanna, um málini kunnu avgreiðast skjótari við at betra um viðgerðargongdirnar við einum tíðaravmarkaðum eyka átaki, ella um talan er um støðugt vantandi starvsfólkaorku. Ein liður í hesi kanning er eitt nú at tryggja sær, at teir neyðugu tøkniligu og fyrisitingarligu førleikarnir eru til staðar.

Sambært heimasíðuni hjá Umhvørvisstovuni er vegleiðandi málsviðgerðartíðin í løtuni millum 6 og 12 mánaðir. Hetta kann tykjast sum long tíð í nøkrum málum og ikki í øðrum málum. Eftir at hava gjøgnumgingið hesi 68 matrikkulmálini er tað mín fatan, at flestu málini eru fyrisitingarliga lutfalsliga einføld mál, har málsviðgerðartíðin kundi verið styttað við eini meira effektivari málgongd t.d. við at málini verða sett í gongd skjótari og við at senda áminningar. Nøkur av málunum eru tó so samansett, at tey mugu avgreiðast í stigum, og ger hetta, at málsviðgerðin sjálvsagt eisini gerst drúgvari.

Eg skal tó viðmerkja, at eg haldi meg síggja ávísan bata á hesum øki síðstu tíðina, og at Umhvørvisstovan nú tykist leggja seg eftir at avgreiða tey meira einføldu málini sum skjótast, soleiðis at hesi mál ikki koma í óneyðuga bíðistøðu.

Í sambandi við at eg, tann 16. desember 2021, sendi Umhvørvisstovuni eina fyribils frágreiðing til viðmerkingar, hevur Umhvørvisstovan í skrivi til míni, dagfest 18. januar 2022, upplýst, at Umhvørvisstovan á heysti 2021 setti tiltøk í verk, sum frameftir skulu betra um málsviðgerðina og málsviðgerðartíðina. Sambært Umhvørvisstovuni verða málini nú m.a. neyvt gjøgnumgingin við móttøku og kannað verður, um øll neyðug skjøl eru við umsóknini. Málini verða eisini send

til kommunur og aðrar viðkomandi hoyringspartar beinanvegin. Umhvørvisstovan ætlar eisini at fara undir at endurskoða og betra um síni skriv, kanningarlistar og eftirlitsskjøl, sum verða nýtt í innanhýsis viðgerðini.

Um Matrikkullógina og broyting av matrikklum

Í matrikkullógini (løgtingslóg nr. 64 frá 11. des 1962 um matrikkulering og sundurbýti) er álagt Matrikkulstovuni at gera fullfíggaða matrikkulering av øllum føstum eigindómum í Føroyum. Fyrrverandi Matrikkulstovan er nú ein deild á Umhvørvisstovuni nevnd Matrikkul. Deildin hevði pr. 1. januar 2022 11,84 ársverk og varð mannað við einum deildarleiðara, sjev landm.teknikarum, einum málsviðgera, trimum skrivstovufulltrúum (og 1 í starvsvenjing).

8 starvsfólk (íroknað deildarleiðaran) málsviðgerða matrikkul mál, meðan 1 landm.teknikari hevur ábyrgdina av rættingum av matrikkulkortinum, 2 skrivstovufulltrúar hava ábyrgdina av at rætta og skráseta í matrikkulskránni (Matrikkulin) og 1 skrivstovufulltrúi hevur ábyrgdina av at fyrireika matrikkul málini. Í 2018 vórðu 252 mál avgreidd, í 2019 338 mál, í 2020 321 mál og í 2021 461 mál. Avgerðir hjá Umhvørvisstovuni tiknar við heimild í matrikkullógini kunnu kærast til kærunevndina í lendismálum. Sambært hagtølunum hjá Føroya Kærustovni fekk kærunevndin í lendismálum í 2018 2 kærur sambært matrikkullógini, í 2019 10 kærur sambært matrikkullógini og í 2020 onga kærur sambært matrikkullógini.

Í 2020 skrásetti Umhvørvisstovan 343 nýggj mál innan tey málssløg, ið hendafrágreiðing viðger, umframt 300 skrivligar fyrispurningar um m.a. málíbløð/máliupplýsingar, eigaraviðurskifti og um ymiskar ynsktar broytingar í matrikklum. Eisini fekk Umhvørvisstovan umleið somu mongd av telefonfyrispurningum.

Í 2021 skrásetti Umhvørvisstovan 420 nýggj mál innan tey málssløg, ið hendafrágreiðing viðger. Skrivligu fyrispurningarnir vóru áleið 320, og telefonfyrispurningarnir vóru áleið tað sama.

Sløgini av málum, sum matrikkuldeildin viðger, eru ymisk, og uppmátning og málíbløð skulu ikki gerast í øllum málum. Eingin uppperð er, sum vísur, hvussu nógv av tíðini verður brúkt uppá uppmátningararbeiði á staðnum og til viðgerð á skrivstovuni. Umhvørvisstovan metir, at umleið 80-85% av tíðini er viðgerð á skrivstovuni og restin úti á staðnum.

Fyri at tryggja at starvsfólkini hava neyðugu førleikarnar at viðgera fyrisitingarliga partin av matrikkulmálunum, hava starvsfólkini tikið viðkomandi útbúgvingar og skeið og fingið upplæring á Umhvørvisstovuni. Sambært Umhvørvisstovuni, hevur Umhvørvisstovan ynski um í framtíðini at kunna veita starvsfólkunum enn fleiri skeið innan fyrisiting.

Skrásetingin hjá Umhvørvisstovuni, nevnd Matrikkulin, er ein skrá yvir allan fastan eigindóm í Føroyum og kort yvir, hvar hesir eru. Hvør eigindómur er eyðmerktur við matrikkulnummari og fyri hvørt matr. nr. er upplýst navn eigarans, hvørjir lutir innangarðs og uttangaðs hoyra til eigindómin og eigindómsins partar í felagseigindóminum (§1 og 2 í matrikkullógini). Ábyrgdina fyri upplýsingunum um, hvør eigur ognirnar, hvør hevur rættindi í ognunum, og hvørji hesi rættindi eru, liggur tó hjá tinglýsingardeildini hjá Umhvørvisstovuni.

Matrikkuldeildin hjá Umhvørvisstovuni hevur m.a. til uppgávu at umsita Matrikkulin, matrikkulmál og útskipting av jørð innangarðs og uttangaðs. Ein matrikkul kann bert verða broyttur við dómi, ognartøku, útskipting ella eftir reglunum í matrikkullógini um sundurbýti og samanlegging v.m. Tað eru matrikkulmál um broyting eftir reglunum í matrikkullógini, sum eru fevnd av míni kanning.

Matrikkulmálini kunnu deilast upp í ein fyrisitingarligan part og ein útinnandi/tekniskt fakligan part. Fyri tann fyrisitingarliga partin av málunum eru reglurnar í fyrisitingarlógini galdandi, og mín kanning fevnir um hendan partin av málunum. Viðkomandi reglurnar í matrikkullógini (kap.3) um broyting av matrikkulmálum eru í viðlagda skjali 1.

Undir viðgerðini av einstøku málbólkunum er í stuttum greitt frá høvuðseyðkennunum fyri bólkarnar av matrikkulmálum.

Á fundi mínum við Umhvørvisstovuna varð viðmerkt, at sambært § 40 í matrikkullógini kann landsstýrismaðurin áseta greiniligar reglur um viðgerðina av matrikkulmálum, men at enn var eingin kunngerð lýst. Umhvørvisstovan metti, at tørvur var á at fáa eina kunngerð um málsviðgerðina og formkrøv í sambandi við umsóknir v.m. Umhvørvisstovan upplýsti, at hon hevur latið avvarðandi landsstýrismanni eitt uppskot til kunngerð fyri umleið 1½ ári síðani.

Eg havi spurt Umhvørvis- og vinnumálaráðið, nær tað kann væntast, at ráðið setir í gildi eina kunngerð um umsitingina av matrikkulmálum.

Tann 14. januar 2022 svaraði Umhvørvis- og vinnumálaráðið:

“Umhvørvisstovan læt Umhvørvis- og vinnumálaráðnum eitt uppskot til kunngerð um matrikkulert arbeiði, sbrt. § 40 í matrikkullógini fyri 1½ ári síðani, tí Umhvørvisstovan metti tá, at tørvur var á at fáa eina kunngerð um málsviðgerðina og formkrøv í sambandi við umsóknir o.a.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið valdi í fjør at beina uppskotið um kunngerð aftur til Umhvørvisstovuna við tilmæli um at gera eina vegleiðing um matrikkulert arbeiði ístaðin. Orsøkin til hetta var, at kunngerðin fyri tað mesta hevði ásetingar, sum einans vóru viðkomandi fyri arbeiðsgongdina hjá Umhvørvisstovuni sjálvari, men hevði fáar ásetingar, sum vórðu vendar móti borgarum og øðrum myndugleikum. Umhvørvis- og vinnumálaráðið metti tí, at tørvur var meira á greiniligari innanhýsis mannagongdum enn eini kunngerð.

Spurningurin um kunngerð ella ikki varð aftur umrøddur millum ráðið og Umhvørvisstovuna á fundi 5. januar 2022, og partarnir eru samdir um at leggja arbeiðið við kunngerðini til síðis.

Sambært samanumtøkuni í frágreiðingini frá umboðsmanninum eru batar at síggja í málsviðgerðartíðini í teimum meira einføldu málunum, síðani kanningin varð sett í verk. Á fundinum 5. januar greiddi Umhvørvisstovan frá teimum broytingum í mannagongdum, sum eru settar í verk fyri at bøta um tey viðurskifti, sum umboðsmaðurin hevur víst á.

Mett verður, at tær broyttu mannagongdirnar fara at bøta um málsviðgerðartíðina, og at tey formkrøv o.a., sum matrikkulmyndugleikin hevur ment í síni fyrisiting, síðani matrikkullógin kom í gildi fyri góðum 59 árum síðani, nøktar tørvin fyri matrikkulerum arbeiði. Um tær broytingar, sum Umhvørvisstovan hevur sett í verk, ikki røkka á mál, so verður umhugsað, um vegleiðing, rundskriv ella kunngerð kann loysa trupulleikan.

Frágreiðingin frá umboðsmanninum hevur varpað ljós á, hvar broytingar mugu gerast fyri nøktandi málsviðgerð og er tí eitt týðandi amboð fyri raðfestingina og innihaldið av teimum broytingum, sum eru settar í verk og skulu setast í verk frameftir.“

Mannagongdir fyri viðgerð av matrikkulmálum

Tann, ið ynskir broytingar av einum matrikkli, skal venda sær til matrikkulmyndugleikan, sum so ger tær neyðugu kanningarnar fyri at sanna, at ætlaða broytingin er lóglig og kann fremjast. Umhvørvisstovan hevur gjørt oyðubløð at nýta til ymisku málini. Oyðubløðini, frágreiðing um

ymisku matrikkulmálini og mannagongdirnar í sambandi við viðgerðina eru at finna á heimasíðuni hjá stovninum. Øll matrikkulmál skulu til hoyringar hjá avvarðandi kommunu og hjá viðkomandi myndugleikum annars. Hetta er ásett í § 20 og § 28 í matrikkullógini. Einasta undantak frá hesi lógarásettu hoyringini eru mál um samanlegging. Hesi verða tó sambært Umhvørvisstovuni kortini send til hoyringar vísandi til skylduna at lýsa mál á fullgóðan hátt (officialprincippið).

Á heimasíðuni hjá Umhvørvisstovuni er mannagongdin í sambandi við matrikkulbroytingar lýst soleiðis:

Fyrsta stigið hjá tí, sum ynskir eina matrikulera broyting, er at skriva eina umsókn. Umsóknarbløð fáast á kommunuskrivstovuni ella kunna takast niður av heimasíðuni. [Heinta her](#)

Umsóknin skal latast Umhvørvisstovuni, sum síðani biður viðkomandi kommunu ummæla málið.

Ein hent mannagongd er, at umsøkjarin fer til kommununa, sum síðani sendir Umhvørvisstovuni umsóknina saman við ummæli sínum.

Umhvørvisstovan kannar ognarviðurskifti hjá Tinglýsingina og ansar eftir, um møguligt pant, úttøka og/ella servittuttar eru lýstir á ognina, sum forða avgreiðslu av málinum ella sum skulu umskipast, áðrenn málið kann fremjast.

Verður mett, at umsóknin skal noktast, fær umsøkjarin bræv, har grundgivið verður fyri avgerðini, og kæruegleiðing givin. Avrit verður sent til kommununa.

Í førum, har tað er neyðugt at søkja aðrar myndugleikamar um loyvi, verður málið at biða, til útsøgn er komin frá teimum.

Vanliga verða uppmátingar og avmerkingar gjørdar á staðnum, og máliblað, partakort og høvuðskort verða teknaði. At enda verður yviliit skrivað at rætta matrikulin eftir.

Góðkenningarskriv verður sent eigara, Tinglýsing, kommunu, Búnaðarstovuni og sýslu.

Eigarin fær partakort og máliblað, og tekniska umsitingin í kommununi fær máliblað og eitt avrit av høvuðskortinum.

Umsókn
til
Umhvørvisstovuna
Matrikulin

Ummæli

frá kommunu og mæg.
øðrum myndugleikum t.d.
Landsverk, Búnaðarstovan
og Friðingarmyndugleikum.

Matrikul,
Tingbók
og evt. byggisamtykt
verða kannaði

Avgjørt verður
um málið kann
avgreiðast ella
skal noktast

Uppmátingar
mark verða sett.

skriv um
Góðkenning
Matrikul og -
kort dagförd

Alt eftir hvussu málini eru háttað, kann vera tíðarkrevjandi hjá Umhvørvisstovuni at fáa allar neyðugar upplýsingar til vega. Skal málið fremjast í stigum, kann hetta eisini gera, at tað tekur langa tíð at avgreiða eitt matrikkulmál.

Umhvørvisstovan hevur gjørt mannagongd, har øll viðgerðarstigini eru skrivað í ein eftirlitslista, sum málsviðgerin skal nýta í sambandi við avgreiðsluna av málunum. Eisini ger leiðslan árliga málsgjøgnumgongd av øllum opnum málum fyri at fáa yvirlit yvir støðuna í málunum og fyri at meta um, hvat skal til fyri at málini kunnu avgreiðast.

Eg havi spurt Umhvørvisstovuna, hví Umhvørvisstovan ikki nýtir møguleikan at avvísa mál, jbr. eitt nú § 18 í matrikkullógini um mál um sundurbýti, heldur enn at lata málini bíða eftir, at aðrar fortreytir fyri eini umsókn vera broyttar.

Í svari frá 18. januar 2022 hevur Umhvørvisstovan greitt frá, at siðvenja hevur verið, at málini vórðu sett í bíðistøðu til allar treytir fyri ynsktu matrikkulbroytingini vóru loknar. Henda siðvenja er nú broytt, so mál, har treytirnar ikki eru loknar, verða avvíst ella savnsgoymd. Hetta verður skrásett í matrikkulskránni (Matrikkulin).

Málini

Marknaseting eru mál har ósemja er um mark, ella tá fólk eru í iva um, hvar markið er. Slík mál verða ofta loyst á staðnum við marknaávísing, har málsviðgerin fer á staðið, markið verður staðfest, og partarnir skriva undir. Tann eftirfylgjandi skjalprógvanin (máliblað og frágreiðing) kann tó koma í drag, so málið ikki er endað, hóast borgarin langt síðani hevur fingið tað, sum søkt varð um. Kemur eitt mál av onkrari orsök í drag, ber tað sambært Umhvørvisstovuni ikki til at leggja tað til annan málsviðgera, tí viðkomandi kennir ikki nóg nógv til, hvat er hent á ástaðarfundinum og til viðurskiftini annars á staðnum.

Í einstøkum førum kemur fyri, at semja ikki fæst um markið. Tá kallar Umhvørvisstovan inn til formligan ástaðarfund, sbrt. ásetingunum í §§ 32-34 í matrikkullógini. Fæst framvegis ikki semja, kann málið leggjast fyri rættin, sum avgerð málið við dómi. Marknasetingar eru reguleraðar í kap. F. í matrikkullógini (§ 29-36).

Eg havi kannað 10 mál um marknaseting - 5 tey nýggjastu avgreiddu og 5 tey elstu ikki avgreiddu málini:

5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021.

1 mál var frá 2011, 1 mál frá 2018, 2 mál frá 2019 og 1 mál frá 2020. Avgreiðslutíðin í hesum 5 málunum var 9 ár, 2 ár, 1 ár og 7 mánaðir, 2 ár og 1 ár.

Í málinum, har avgreiðslutíðin var 9 ár (mai 2011 – september 2020), sæst, at málið var greitt til avgreiðslu hjá Umhvørvisstovuni í juni 2013. Eftir hetta snúði tað seg um at fáa innanhýsis viðgerðina hjá Umhvørvisstovuni framda, t.v.s. skriva frágreiðing og tekna máliblað. Hesi viðurskifti vórðu ikki framd fyrr enn í 2020. Tað tók sostatt 7 ár at fremja innanhýsis viðgerðina.

Eg havi spurt Umhvørvisstovuna, hvat forðaði avgreiðsluni av hesum máli.

Umhvørvisstovan svaraði, at tann parturin av málinum, sum viðvíkti borgarum varð avgreiddur í 2013.

Hóast avgreiðslutíðin yvirfyri borgaranum sostatt ikki var 9 ár , men 2 ár, haldi eg tað verða alt annað enn nøktandi, at formligu viðurskiftini í einum slíkum máli ikki verða avgreidd fyrr enn 7 ár eftir, at Umhvørvisstovan hevði allar upplýsingar tøkar.

Hini 4 málini høvdu eina avgreiðslutíð frá 1 til 2 ár (miðal 1 ár og 8 mánaðir).

Eg haldi, at mál um marknaseting mugu roknast sum fyrisitingarliga lutfalsliga løtt matrikkulmál. Tá semja er fingin um markið, og undirskriftir eru fingnar til vega, er bert eftir hjá Umhvørvisstovuni at gera frágreiðing, tekna máliblað og senda rokning.

Vísandi til upplýsingarnar um hesi 4 málini er tað mín fatan, at tað gongur ov long tíð hjá Umhvørvisstovuni bæði at seta málini í gongd t.e. at fáa avklárað marknasetingina og við at avgreiða málini, tá allar upplýsingarnar eru tøkar. Eg haldi tí, at Umhvørvisstovan, við at leggja viðgerðarmannagongdina av hesum málum betur til rættis og gera raðfestingar fyri viðgerðina, átti at kunnað stytt munandi um viðgerðartíðina av hesum málum.

Umhvørvisstovan hevur í skrivi, dagfest 18. januar 2022, viðmerkt, at málini um marknaseting eru sera ymisk, og at tey ikki altíð kunnu roknast sum mál av lættari slag. Stórt kanningararbeiði kann vera í málum um marknaseting, og kunnu marknasetingarmál tí gerast sera tíðarkrevjandi.

5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 mál var frá 2007, 1 mál frá 2011, 2 mál frá 2012 og 1 mál frá 2014.

Elsta av hesum málunum byrjaði í 2007 og var ikki avgreitt enn. Av málsupplýsingunum sæst, at tað gingu 6 ár frá at søkt varð um marknaseting til marknaávísing varð gjørd, og hóast Umhvørvisstovan í 2016 hevði neyðuga grundarlagið at fremja málið, var málið enn ikki avgreitt.

Eg havi spurt Umhvørvisstovuna um gongdina í málinum, og hvat forðar avgreiðsluni av málinum.

Umhvørvisstovan hevur svarað, at í tíðarskeiðinum 2007 til 2016 stóð málið í bíðirøð, og tá talan var um ein myndugleika (kommunu), sum var umsøkjari, bleiv málið ikki raðfest fremst. Í 2016

varð tann parturinn av málinum, sum viðvíkti viðurskiftunum á staðnum avgreiddur, men máliblað, frágreiðing og rættingin av matrikkulkortinum eru framvegis ikki gjørd.

Eg kann sostatt staðfesta, at hetta málið er vorðið 14 ár uttan, at Umhvørvisstovan hevur avgreitt tað endaliga.

3 av hinum 5 málunum vóru líknandi mál, har umsóknirnar vóru frá ávikavist 2011, 2014 og 2014. Málini hava verið klár til innanhýsis avgreiðslu hjá Umhvørvisstovuni ávikavist 8 ár, 7 ár og 7 ár.

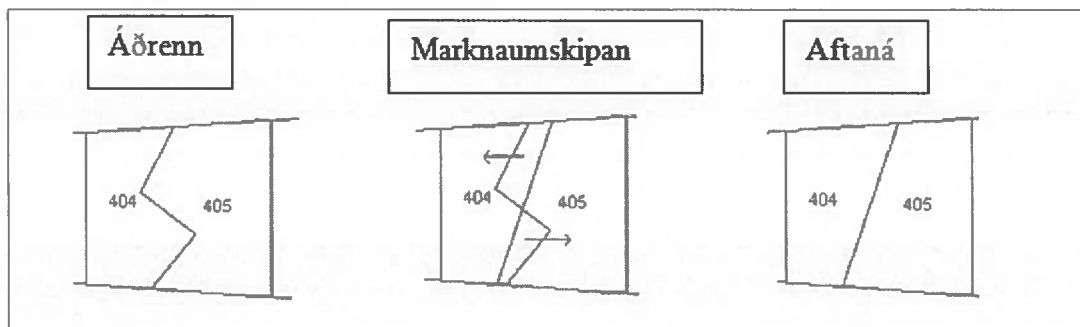
Í 1 av hesum 5 málunum var umsóknin frá 2014, men avgreiðslan varð tarnað av uttanhýsis grundum. Avgreiðslan av málinum bíðaði nú bert eftir, at rokningin fyri málið varð goldin.

Í flestu av hesum málunum sæst ikki av málsupplýsingunum, hvussu gongdin var fyrstu tíðina av málinum. Hetta kemst eftir øllum at døma av, at verandi journalskipan ikki hevur upplýsingar eldri enn eitt ávíst dato. Uttan mun til hesi viðurskifti sæst av hesum 5 málunum, at tey vóru vorðin bæði 14 ár, 8 ár og 7 ár uttan at verða endaliga avgreidd. Eg haldi meg síggja, at bert tað eina málið var munandi tarnað av uttanhýsis viðurskiftum. Restin av longu viðgerðartíðini kemst av innanhýsis viðurskiftum hjá Umhvørvisstovuni og manglandi raðfesting.

Eg viðurkenni, at Umhvørvisstovan kann meta um, hvussu átrokandi tað er fyri umsøkjarin at fáa eitt mál framt, og at tað eisini verður hugt eftir, hvør umsøkjarin er. Eg haldi tó, at málsviðgerðartíðin í nevndu 4 málum er alt ov long, bæði hvat viðvíkur arbeidinum at fáa neyðugu upplýsingarnar til vega og innanhýsis viðgerðini, sum enn ikki er framd. Eg haldi, at hetta drálið ikki er í samsvar við lógarásettu skylduna at umsita Matrikkulin. Umhvørvisstovan eigur at avgreiða hesi málini beinanvegin.

Marknaumskipan eru mál, har mark verða broytt millum verandi eigindómar, uttan at nýggjur eigindómur (matr.nr.) verður upprættaður. Treytin fyri, at eitt mál kann avgreiðast sum marknaumskipan, er, at virðið á víddini, sum flutt verður, ikki er hægri enn 50.000 kr. Áðrenn marknaumskipanin kann fremjast, skal ein vátan fáast til vega frá tinglýsingini. Fyrispurningar um slíkar verða lagdir í dagbókina hjá tinglýsingini og svaraðir eftir tørn. Marknaumskipan eftir hesum leisti hevur heimild í § 26 í matrikkullógini, meðan marknaumskipan til veg fer fram eftir reglunum í § 27 í matrikkullógini.

Niðanfyrirstandandi tekningar hjá Umhvørvisstovuni lýsa eitt dømi um marknaumskipan.

Eg havi kannað 10 mál um marknaumskipan - 5 tey nýggjastu avgreiddu og 5 tey elstu ikki avgreiddu málini:

5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

4 av hesum 5 málunum vóru frá 2020 og høvdu eina avgreiðslutíð á 1 ár, 9 mánaðir, 6 mánaðir og 5 mánaðir. Í meðal var avgreiðslutíðin av hesum 4 málunum sostatt góðar 8 mánaðir.

Í einum máli frá 2019 var avgreiðslutíðin 2 ár og 3 mánaðir, men viðgerðin varð tarnað av, at byggisamtyktin skuldi broytast, fyri at málið kundi fremjast. Umhvørvisstovan avgreiddi málið 2 mánaðir eftir, at byggisamtyktin var broytt.

Eg haldi, at viðgerðartíðin í onkrum av hesum málum kundi verið styt, um Umhvørvisstovan við

móttøku hevði eina meira nágreiniliga kanning av málinum, so eitt nú útvegan av vantandi undirskriftum varð sett í gongd sum skjótast. Eg havi annars ongar viðmerkingar til avgreiðsluna av hesum málum.

5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

4 av hesum málunum vóru frá 2013 og 1 frá 2014.

1 av málunum frá 2013 var tengt at manglandi uppmáting, og at Umhvørvisstovan ikki hevði útvegað sær neyðugu skjøluni. Sambært Umhvørvisstovuni fekk kommunan í 2021 á fyrsta sinni góðkenda byggisamtykt, og sambært Umhvørvisstovuni kann væntast, at málið verður avgreitt í næstum saman við øðrum málum í oynni.

Eg undrist á, at Umhvørvisstovan í 8 ár ikki hevur fingið til vege neyðugu skjøluni ella framt tær neyðugu uppmátingarnar, so málið kann avgreiðast.

1 av málunum frá 2013 kann ikki fremjast, tí ov nógvar úttøkur eru lýstar á eigindóminum. Umhvørvisstovan máldi upp og setti mark í 2014. Í 2016 vórðu nógvu úttøkurnar staðfestar. Í 2019 staðfesti Umhvørvisstovan, at málið ikki kundi fremjast, men enn eru markapelarnir ikki tiknir burtur aftur, og tí er málið ikki endað.

Eg haldi, at málsgongdin í hesum máli tykist heldur tilvildarlig, og at óneyðugt arbeiði tykist vera gjørt, tí málið ikki var nóg neyvt gjøgnumgingið við móttøku og áðrenn uppmáting. Umhvørvisstovan eigur at skipa soleiðis fyri, at hetta málið verður avgreitt og enda sum skjótast.

Í 1 av málunum frá 2013 vóru uppmálingarnar gjørdar og mark sett í 2014, men steðgaði málið upp vegna nógvar úttøkur. Enn hevur Umhvørvisstovan ikki havt samband við allar eigararnar av úttøkunum um óskalisváttan. Tað er tí enn óvist, um málið verður framt.

Eg havi spurt Umhvørvisstovuna um, hvat hendi í málinum frá 2014 til 2021.

Svarið var, at málið hevur ligið stilt hesini árinum orsakað av teimum mongu úttøkunum.

Eg haldi, at tað er ikki nøktandi málsviðgerð at lata eitt mál liggja stilt í so mong ár. Heldur átti Umhvørvisstovan at fingið til vega neyðugu upplýsingarnar, so stovnurin kundi tikið støðu til, um málið skuldi fremjast ella møguliga avvísast. Eg fari, at heita á Umhvørvisstovuna um at avgreiða málið sum skjótast.

1 av málunum frá 2013 mátti setast í bíðistøðu vegna ivamál og broyting í byggisamtyktini í kommununi. Í 2019 staðfesti Umhvørvisstovan, at nú kundi málið avgreiðast, men í juni 2021 staðfesti Umhvørvisstovan, at manglandi skjøl máttu útvegast frá kommununi.

Eg haldi, at málsgjøgnumgongdin í 2019 beinanvegin átti at verið fylgd upp av neyðugari málsviðgerð, so málið kundi verið avgreitt tá.

Í málinum frá 2014 broytti umsøkjarin umsóknina í 2015 og gjørði hetta, at málið mátti til hoyring hjá kommununi av nýggjum. Sambært Umhvørvisstovuni komu kommunan og umsøkjarin ikki ásamt um, hvussu málið skuldi fremjast fyrr enn í 2019. Umhvørvisstovan fekk sostatt ikki ummælið frá kommununi fyrr enn í 2019. Seinni gjørdust umsøkjarin og kommunan ósamd um, hvør skuldi gjalda hvønn part av rokningini. Nú var rokningin goldin, og málið lá til avgreiðslu.

Við tað at tað vóru uttanhýsis orsøkir, sum førdu til longu málsviðgerðartíðina, havi eg ikki viðmerkingar til málið.

Umbýti verður gjørt, tá matrikkulerar broytingar verða gjørdar millum eigindómar við sama eigara. Í hesum føri er onki loft á virðinum á víddunum, sum kunnu flytast. Umbýti hevur heimild í § 25 í matrikkullógini.

Eg havi kannað 10 mál um umbýti - 5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021 og 5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

Flestu av hesum málunum eru eftir mínum tykki fyrisitingarliga lutfalsliga løtt at avgreiða og tykjast ikki at innihalda tungt tekniskt/fakligt arbeiði.

5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 av hesum málunum var frá 2016, 3 mál frá 2020 og 1 mál frá 2021.

Málsviðgerðartíðin í hesum málunum var 5 ár, 10 mánaðir, 10 mánaðir, 8 mánaðir og 4 mánaðir.

Málið frá 2016 varð upprunaliga klárt til avgreiðslu hjá Umhvørvisstovuni í 2017, men vegna nakrar broytingar í málinum máttu tillagingar gerast. Sambært Umhvørvisstovuni gjørdi hetta, at avgreiðslan av málinum kundi bíða. Málið varð avgreitt endaliga í juni 2021.

Eg haldi, at hóast Umhvørvisstovan í hesum føri valdi at niðurraðfesta avgreiðsluna av hesum máli, so er bíðitíðin frá 2017 til 2021 alt ov long. Umhvørvisstovan átti at skipa fyri, at hetta málið varð avgreitt skjótari.

Í tí eina av málunum, har avgreiðslutíðin var 10 mánaðir, kundi avgreiðslutíðin helst verið styttri, um Umhvørvisstovan hevði gjørt skjótari av at senda málið til ummælis hjá kommununi. Í hinum málinum, har avgreiðslutíðin var 10 mánaðir, kundi avgreiðslan helst verið styttri, um viðgerðin hjá Umhvørvisstovuni, m.a. at biðja um upplýsingarnar frá Tinglýsingini, varð sett í gongd beinanvegin eftir, at málið varð móttikið og kannað.

Eg havi ikki nakrar viðmerkingar til hini bæði málini.

5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 mál var frá 2015, 1 mál frá 2016, 1 mál frá 2019 og 2 mál frá 2020.

Málið frá 2015 var klárt til avgreiðslu í 2016 og hevur, sambært Umhvørvisstovuni, ligið stilt í tíðarskeiðinum frá februar 2016 til juni 2021, men varð endalig avgreitt í oktober 2021.

Eg síggja ikki nakra orsök til og haldi ikki at tað er nøktandi, at hetta málið skuldi bíða eftir avgreiðslu í 5 ár.

Málið frá 2016 var sett í bíðistøðu. Málið var tengt at øðrum máli um innlegg av landbúnaðarjörð, sum varð avgreitt í 2020. Eisini var tað tengt at einum øðrum máli, sum mátti avgreiðast, áðrenn hetta málið kundi fremjast.

Eg havi onga viðmerking til hetta málið.

Málið frá 2019 (juni) var, sambært Umhvørvisstovuni, klárt til avgreiðslu í februar 2020 og hevur síðani, sambært Umhvørvisstovuni, staðið í bíðirøð til avgreiðslu. Málið varð endaliga avgreitt í oktober 2021. Málsviðgerðartíðin gjørdist í hesum máli, uttan at eg síggi nakra serliga orsök, 2 ár og 4 mánaðir, harav málið, sambært málsupplýsingunum, lá stilt í 14 mánaðir.

Eg haldi tað ikki vera nøktandi, at Umhvørvisstovan á hendan hátt letur mál liggja still í so langa tíð.

Tað eina málið frá 2020 (okt.) var avgreitt í juni 2021. Í hinum málinum frá 2020 (nov.) bað Umhvørvisstovan beinanvegin kommununa um ummælið og móttók ummælið í apríl 2021. Málið væntast noktað, tí umsóknin ikki var í samsvari við byggisamtyktina.

Eg haldi, málið kundi móguliga verið avgreitt skjótari, um Umhvørvisstovan hevði sent kommununi áminning um at senda ummælið.

Samanlegging fevnrir um mál, har tveir ella fleiri eigindómar (tvey ella fleiri matr.nr.) verða lagdir saman til ein. Treytin fyri samanlegging er, at sami tinglýsti eigari er av eigindómunum, sum skulu leggjast saman, og at pantiviðurskiftini eru soleiðis háttaði, at samanlegging kann gerast. Áðrenn samanleggingin kann fremjast, skal ein sonevnd samanleggingarvátan fáast til vega frá tinglýsingini. Fyrirspurningar um slíkar, verða lagdir í dagbókina hjá tinglýsingini og svaraðir eftir tørni. Samanlegging hevur heimild í § 23-24 f matrikkullógini. Sambært § 24 í matrikkullógini áliggur tað matrikkulmyndugleikanum at gera tær neyðugu kanningarnar fyri at sanna, um tann ætlaða samanleggingin er møgulig eftir § 23.

Eg havi kannað 10 mál um samanlegging - 5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021 og 5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

3 mál vóru frá 2019 og 2 mál frá 2020. Viðgerðartíðin í hesum málunum var 11 mánaðir, 1 ár og 1 mánaða, 10 mánaðir, 3 mánaðir og 2 mánaðir.

Í málinum, har viðgerðartíðin var 11 mánaðir, varð málið sent til kommununa til ummælis 2½ mánaðir eftir móttøku av umsóknini. Umhvørvisstovan fekk ummælið frá kommununi gott 5 mánaðir seinni. Í hesum tíðarskeiði sæst Umhvørvisstovan ikki at hava sent nakra áminning til kommununa um at lata ummælið.

Eg haldi, at viðgerðartíðin í hesum máli helst kundi verið styt, um Umhvørvisstovan kannaði innkomin mál neyvari við móttøku, setti tey í gongd beinanvegin og fylgdi áheitanum um ummæli upp við áminningum.

Í málinum, har viðgerðartíðin var 1 ár og 1 mánað, stóð málið sambært Umhvørvisstovuni í bíðirøð í tíðarskeiðnum frá desember 2019 til juli 2020.

Hetta málið bíðaði eftir innanhýsis viðgerð í 7 mánaðir, uttan at eg síggi nakra serliga orsök til tað. Tað haldi eg ikki vera nøktandi.

Í málinum, har viðgerðartíðin var 10 mánaðir, staðfesti Umhvørvisstovan við móttøku av

umsóknini, at ummælið frá kommununi manglaði. Hóast hetta gingu tað 6 mánaðir, til Umhvørvisstovan sendi málið til ummælis.

Eg haldi, at tað er ikki nøktandi, at Umhvørvisstovan letur eitt mál liggja stilt á hendan hátt í 6 mánaðir.

Eg havi onga viðmerking til hini 2 málini.

5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

2 mál vóru frá 2019 og 3 mál frá 2020

Tað eina málið frá 2019 kravdi, at eigindómur varð fluttur frá eigara til annan eigara við skeyti, áðrenn samanleggingin kundi fremjast. Umhvørvisstovan hevði kunnað umsøkjari um hesi viðurskifti og hevði sent áminning til umsøkjaran.

Eg havi onga viðmerking til hetta málið.

Hitt málið frá 2019 (nov.) var, sambært Umhvørvisstovuni, avgreitt í juli 2021, og málsviðgerðartíðin var sostatt 1 ár 8 mánaðir. Pantiviðurskiftini í málinum vóru eina tíð orsök til, at málið ikki kundi fremjast, og málið varð tí sett í bíðistøðu. Tá umsøkjari og banki høvdu fingið hesi viðurskifti avklárað, varð málið avgreitt.

Eg havi onga viðmerking til hetta málið.

Pantiviðurskiftini vóru somuleiðis orsök til, at 1 mál frá 2020 (februar) ikki var avgreitt.

Í málinum frá 2020 (apríl) tók tað Umhvørvisstovuni 2 mánaðir at senda málið til ummælis, og enn, t.v.s. 1 ár og 18 mánaðir seinni, bíðaði Umhvørvisstovan eftir ummælinum frá kommununi. Sambært málsupplýsingunum hevði Umhvørvisstovan ikki sent áminning til kommununa í hesum tíðarskeiði. Tá umsøkjari spurdi eftir málinum, bað Umhvørvisstovan umsøkjaran um at venda sær til kommununa fyri at fáa gongd á málið.

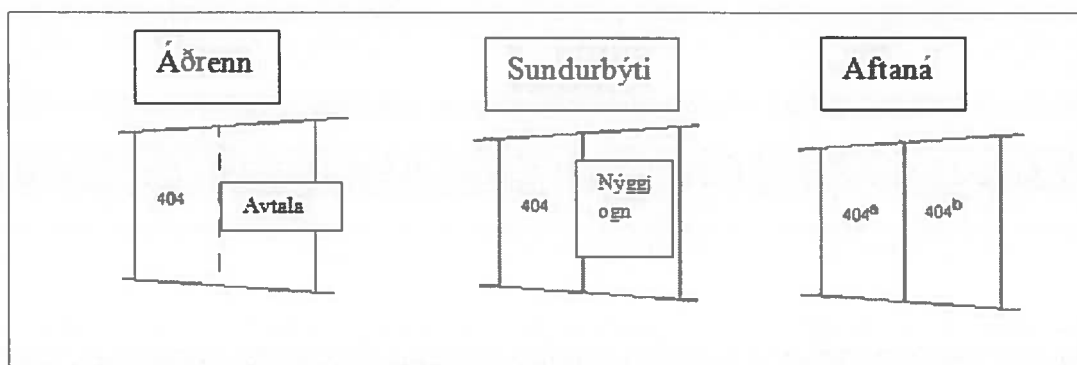
Eg haldi, at tað er ikki nøktandi, at Umhvørvisstovan ikki sendi umsóknina til ummælis beinanvegin, og at Umhvørvisstovan ikki sendi áminningar, so málið verður upplýst nøktandi skjótast gjørligt. Eg haldi tað heldur ikki vera góðan fyrisitingarsið, at Umhvørvisstovan í slíkum umstøðum sendir umsøkjaran sjálvan til kommununa at rykkja eftir málinum.

Hitt málið frá 2020 (apríl) var, sambært Umhvørvisstovuni, noktað í oktober 2021. Hetta merkir, at málsviðgerðartíðin var 18 mánaðir. Í hesum máli fekk Umhvørvisstovan ummælið frá kommununi í juni 2020, har kommunan mælti frá samanleggingini. Málið varð tó ikki avgreitt fyrr enn 1 ár og 4 mánaðir seinni.

Eg dugi ikki at síggja nakra serliga orsøk til, at málið ikki kundi avgreiðast beinanvegin, tá ummælið var móttikið.

Sundurbýti fevnrir um mál, har úrslitið av matrikkuleru broytingunum er, at í minsta lagi ein nýggjur eigindómur (matr.nr) verður upprættaður. Tey mest vanligu sundurbýtismálini eru útstykkingar av grundstykkjum til bústaðir ella av vinnustykkjum. Tað kemur harumframt javnan fyri, at jørð verður býtt frá grundstykkjum, ella at jørð ynskist sundurbýtt ísv. arvaskifti. Fortreytin fyri at mál um sundurbýti kunnu fremjast er, at tær viðkomandi ásetingarnar í § 17 í matrikkullógini (m.a. skapi av eigindóminum, vídd, fornminni og góðkenning frá friðingarmyndugleika) verða hildnar. Sundurbýti hevur heimild í § 16 í matrikkullógini. Sambært § 18 í matrikkullógini skal matrikkulmyndugleikin gera neyðugar kanningar fyri at sanna um sundurbýti er møguligt.

Niðanfyristandandi tekningarnar frá Umhvørvisstovuni lýsa eitt dømi um sundurbýti

Eg havi kannað 10 mál um sundurbýti - 5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021 og 5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 av málunum var frá 2012, 3 av málunum vóru frá 2020 og 1 mál frá 2021. Málsviðgerðartíðin var 8 ár og 11 mánaðir, 1 ár, 11 mánaðir, 5 mánaðir og 4 mánaðir.

Í málinum frá 2012 sendi ein kommuna umsókn um marknaumskipan/sundurbýti til grundstykki til eina transformatorstøð hjá SEV. Sambært málsupplýsingunum varð málið av fyrstan tíð seinkað av, at undirskriftir frá eigarum av gevandi matriklunum manglaðu. Hesar fekk Umhvørvisstovan í 2015, og átti málið tá at verið klárt hjá Umhvørvisstovuni at avgreitt.

Eg havi spurt Umhvørvisstovuna, hví einki hendi í málinum í tíðarskeiðnum frá mars 2015 til

oktober 2020.

Umhvervisstovan svaraði, at trupulleikin í málinum var tann, at kommunan ikki longur átti tað matrikkulnummarið, sum ætlanin var at leggja víddina saman við. Tí kom málið í drag. Tann 29. januar 2021 upplýsti kommunan, at víddin skuldi upprættast sum sjálvstøðugur eigindómur. Tá var transformatorstøðin langt síðani bygd, so málið snúði seg einans um at fáa skrásett eigindómin.

Eg haldi, at stórir partur av tíðarskeiðinum frá mars 2015 til oktober 2020 tykist standast av passiviteti frá Umhvervisstovuni. Tað er tí ikki nøktandi, at viðgerðartíðin í hesum máli gjørdist 8 ár og 11 mánaðir.

Í eina málinum frá 2020, har viðgerðartíðin var 1 ár, bíðaði Umhvervisstovan eftir skjalatilfari frá kommununi (betri kort og digitalar tekningar av grundøki) í 6 mánaðir.

Eg síggi ikki, at Umhvervisstovan í hesum tíðarskeiði hevur sent áminning til kommununa um málið, og haldi hetta ikki vera nøktandi.

Í eina málinum frá 2020, har viðgerðartíðin var 11 mánaðir, stóð málið, sambært Umhvervisstovuni, í bíðirøð at verða avgreitt frá juni 2020 til mars 2021, t.v.s. í 9 mánaðir.

Eg haldi, at tað er ikki nøktandi, at Umhvervisstovan á hendan hátt letur mál liggja still í so langa tíð.

Eg havi onga viðmerking til hini 2 málini.

5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 mál var frá 2008, 4 mál frá 2016.

Sambært málsupplýsingunum sær út til, at málið frá 2008 var klárt hjá Umhvervisstovuni at avgreiða í 2012.

Eg havi spurt Umhvørvisstovuna, hvat hendi í málinum frá 2012 til 2020, og um málið nú er avgreitt.

Umhvørvisstovan svaraði, at trupulleikin í hesum málinum var, at matrikkulkortið ikki samsvaraði við uppmálingarnar á staðnum. Samstundis vóru nakrar óvissur um, hvat umsøkjari ynskti. Ógreitt var eisini, um málið var aktuelt, tí onki frættist frá umsøkjaranum. Í 2020 varð staðfest, at málið framvegis var aktuelt. Síðan vórðu ósamsvarini millum uppmálingarnar og matrikkulkortið greiddar. Málið varð endaliga avgreitt í juli 2021.

Út frá málsupplýsingunum er tað mín fatan, at Umhvørvisstovan í tíðarskeiðnum frá 2012 til 2020 gjørdi ov lítið fyri at fáa málið framt. Heldur enn at fáa greiðu á ymsum óvissum í málinum, lat Umhvørvisstovan hesi ivamál liggja sum eina forðing fyri avgreiðsluni. M.a. av hesum er málsviðgerðartíðin í málinum vorðin alt ov long, og er málsviðgerðartíðin tí ikki nøktandi.

Í 1 av málunum frá 2016, sum snúði seg um frábýti av lendi, sum ein kommuna hevur keypt til kirkjugarð, vóru kommunan og Umhvørvisstovan enn í samskipti um parkeringsøki og um atgongd til veg.

Í 1 øðrum máli frá 2016, var upprunaumsóknin um sundurbýti frá 2016. Men í 2018 sendi kommunan nýggja umsókn við ávísingum um tillagingum. Ivamál hevði verið um, hvussu vegapartur skuldi leggjast uppá eitt matrikkul nummar. Í 2020 var málið klárt til avgreiðslu, men sett at bíða eftir betri korttilfari frá kommununi. Í november 2021 hevði kommunan biðið Umhvørvisstovuna um fyribils ikki at avgreiða málið.

1 av málunum frá 2016 mátti bíða eftir avgreiðslu av einum øðrum máli um innlegg av landbúnaðarjørð. Hetta málið var avgreitt í juni 2021. Í november 2020 sendi kommunan aðra umsókn, sum eisini mátti avgreiðast, áðrenn hetta málið frá 2016.

Í 1 av málunum frá 2016 mátti avgreiðslan bíða eftir, at byggisamtyktin í kommununi varð broytt, so málið kundi fremjast. Í 2019 var málið klárt at avgreiða hjá Umhvørvisstovuni, men tá varð komið eftir, at skiftirættarvátan manglaði fyri onkran av eigaranum av gevandi ognini. Í mars 2019 bað Umhvørvisstovan kommununa um at fáa til vega skiftirættarvátan. Umhvørvisstovan

sendi kommununi áminning í apríl 2020 og aftur í febrúar 2021 og boðaði frá, at um einki hendi innan 15. maí 2021 varð málið savnsgoymt. Sambært Umhvørvisstovuni hendi ikki meira í málinum, og var tað nú endað. Kommunan var vegleidd um, at hon kundi søkja av nýggjum, tá kommunan hevði fingið neyðugu skjøluni til vega.

Hesi 5 málini hava lutvíst verið merkt av, at tey hava eina samansetta (kompleksa) avgreiðslu. Málini hava eitt nú verið ógreið frá byrjanini av ella hava bíðað eftir at verða nøktandi upplýst. Hetta eru viðurskifti, sum eru tengd at uttanhýsis umstøðum, og eg havi ikki viðmerkingar til málsviðgerðina av hesum málum. Eg vil tó viðmerkja, at Umhvørvisstovan kundi umhugað at avvísa umsóknir skjótari, sum ikki kunnu fremjast fyrr enn t.d. ein byggisamtykt er broytt.

Sundurbýti til samanlegging er ein samanrenning av matrikkuleru broytingunum, sum nevndar eru omanfyri. Hetta verður brúkt, tá víddir verdar meira enn 50.000 kr. skulu flytast millum tveir eigindómar. Slík mál verða gjørd í tveimum, har umsøkjari, eftir at sundurbýtið er gjørt, skal skeyta tann frábýtta lutin til eigaran av móttakandi eigindóminum, áðrenn samanleggingin kann fremjast. Somuleiðis kunnu pantiviðurskiftini vera soleiðis háttáð, at neyðugt er við relaxering (loysa úr veði).

Heimildirnar eru at finna í §§ 16 og 23-24 í matrikkullógini.

Eg havi kannað 10 mál um sundurbýti til samanlegging - 5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2015 og 5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 mál var frá 2013 (2006), 1 mál frá 2019, 3 mál frá 2020.

Málsviðgerðartíðin var 8 ár, 1½ ár, 10 mánaðir, 11 mánaðir og 7 mánaðir.

Málið frá 2013 (2006) var eitt serstakt mál, har Umhvørvisstovan í sambandi við matrikkulerar broytingar í eini kommunu í 2006, kom fram á ógreið eigaraviðurskifti í kirkju og í einum kirkjugarði. Málið varð tikið upp í 2013. Umhvørvisstovan mátti fáa Føroya Stiftstjórn og kommununa við í málið. Av málsupplýsingum sæst, at málið var klárt til avgreiðslu hjá Umhvørvisstovuni í 2015, men varð tó ikki avgreitt fyrr enn í juni 2021.

Eg havi spurt Umhvørvisstovuna um avgreiðsluna av málinum.

Umhvørvisstovan svaraði, at talan var um eitt heldur umfatandi mál við nógvum regulerungum í økinum kring skúlan og kirkjugarðin í bygdini. Málið steðgaði upp í málsviðgerðini hjá Umhvørvisstovuni í tíðarskeiðnum frá 2015 til 2020, men í 2021 varð raðfest at fáa málið avgreitt.

Eg haldi, at hóast málið var samansett og trupult at avgreiða, so er tað ikki nøktandi, at Umhvørvisstovan lat málið liggja stilt í gott 5 ár.

Í málinum frá 2019 (sep.), har málsviðgerðartíðin var 1½ ár, vóru ymisk viðurskifti, sum seinkaðu viðgerðini. Millum annað metti Umhvørvisstovan, at skapið á grundstykkinum fór at forða fyri

aðrari bygging í økinum. Umhvørvisstovan heitti tí á kommununa um at tosa við umsøkjarin um at gera broytingar í umsóknini. Nýggj umsókn kom í februar 2020. Tá farið varð undir viðgerðina av málinum, vísti tað seg, at servituttur var á ognini. Umhvørvisstovan mátti spyrja Búnaðarstovuna um at góðkenna sundurbýtið til samanlegging. Í oktober 2020 góðkendi Búnaðarstovan marknaumskipanina, og tá Umhvørvisstovan hevði fingið samanleggingarvátan frá tinglýsingini fyrst í 2021, varð málið avgreitt í mars 2021.

Hóast tað eru fleiri uttanhýsis viðurskifti, sum seinka avgreiðsluni, eru tað eisini tíðarskeið har málið hevur ligið stilt hjá Umhvørvisstovuni. Tað ganga millum annað 4 mánaðir frá móttøku av umsóknini, til Umhvørvisstovan setir seg í samband við kommununa um málið, og tað ganga eisini 8 mánaðir frá, at góðkenningin frá Búnaðarstovuni er til taks, til rokning verður skrivað. Hetta meti eg ikki vera nøktandi málsviðgerð.

Hini 3 málini havi eg ikki nakra viðmerking til, tí rímilig gongd hevur verið í málunum undir málsviðgerðartíðini.

5 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 mál var frá 2014, 1 mál frá 2017, 2 mál frá 2018, og 1 mál frá 2019.

Í málinum frá 2014 var talan um stóra byggiverkætlan hjá tí almenna, har millum annað eigaraviðurskiftini vóru ógreið. Búnaðarstovan, Landsverk, advokatur og Mentamálaráðið arbeiddu við málinum at skeyta undirlendið til Føroya Landstýri.

Eg havi spurt Umhvørvisstovuna um støðuna í málinum.

Umhvørvisstovan upplýsti, at hetta málið snúði seg um regulering av grundøkinum og økinum kring byggiverkætlanina. Trupulleikar við verkætlanini høvdu eisini ávirkað hetta málið, og tí stóð tað stilt í fleiri umførum, m.a. tíðarskeiðið frá 2016 til 2019. Í løtuni bíðaði málið, sambært Umhvørvisstovuni, eftir Mentamálaráðnum. Málið kann ikki fremjast, fyrr enn Uttanríkis- og mentamálaráðið hevur tinglýst eitt eigaraskifti. Umhvørvisstovan dugdi ikki at siga, nær málið kundi avgreiðast, tí hetta valdaðist um, nær Uttanríkis- og mentamálaráðið ætlaði sær at avgreiða málið um eigaraviðurskiftini.

Í málinum frá 2017 var ikki samsvar millum ummælið frá kommununi og kortið. Hetta kom tó upp á pláss fyrst í 2019. Sambært Umhvørvisstovuni var málið eisini tengt at einum øðrum máli frá 2018. Samskiftið við kommununa um hesi mál hevði verið striltið og ivi var um, hvussu tey skuldu fremjast. Greiða var nú fingin á hesum viðurskiftum, og í løtuni varð, í báðum málunum, bíðað eftir, at rokningarnar vórðu goldnar.

Av málsupplýsingunum sæst, at bæði málini vóru klár til avgreiðslu hjá Umhvørvisstovuni í byrjanini av 2019.

Seinna málið frá 2018 (des.) varð avgreitt í september 2021 og hevði sostatt eina málsviðgerðartíð á 2 ár og 9 mánaðir. Málið var klárt til avgreiðslu hjá Umhvørvisstovuni í januar 2019 og hevði í tíðarskeiðinum, til tað varð avgreitt í september 2021, staðið í bíðirøð til avgreiðslu.

Í málinum frá 2019 varð sundurbýtið játtað í september 2020 treytað av, at 2 matriklar blivu lagdir saman til ein matrikkul. Ósemja var um rokningina, men hon varð goldin í september 2020. Síðan varð bíðað eftir, at skeytið varð tinglýst. Nú var skeytið tinglýst, men málið bíðaði eftir, at umsøkjari fekk pantið, sum var lýst í tí eina matrikklinum, avlýst.

Eg haldi tað ikki vera nøktandi málsviðgerð, at málini frá 2017 og 2018 hava verið klár til avgreiðslu hjá Umhvørvisstovuni síðani 2019 t.v.s. ligið still í 2 ár.

Umskipan uttangaðs verður framd, tá søkt verður um at flyta part í felagseigindómi uttangaðs (haga) frá einum eigindómi til ein annan. Slík mál skulu verða í samsvari við ásetingarnar í § 17, stk. 1 og stk. 7 í matrikkullógini. Umskipan uttangaðs kann fremjast sum marknaumskipan, tá virðið er undir 50.000 kr., sum umbýti ella sum sundurbýti til samanlegging. Umskipan uttangaðs hevur heimild í §16, litra c og d, §25 og §26 í matrikkullógini.

Eg havi kannað 8 mál um umskipan uttangaðs - 5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021 og 3 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

5 tey nýggjastu avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 mál var frá 2019 og 4 mál frá 2020.

Málsviðgerðartíðin var 4 mánaðir, 9 mánaðir, 1 mánað, 3 mánaðir og 6 mánaðir.

Eg havi onga viðmerking til hesi málini.

3 tey elstu ikki avgreiddu málini pr. 8. juni 2021

1 mál var frá 2020 og 2 mál frá 2021.

Málið frá 2020 (des.) var avgreitt í juni (aftaná 8. juni), og málsviðgerðartíðin var sostatt 6 mánaðir.

Tey 2 málini frá 2021 (februar og apríl) bíðaðu eftir ummæli frá kommununi. Sambært málsupplýsingunum vóru umsóknirnar sendar til ummælis í apríl og mai 2021, og Umhvørvisstovan hevði ikki sent kommununum áminning.

Eg haldi, at í slíkum førum eigur Umhvørvisstovan at senda áminningar fyri sum skjótast at fáa málið nøktandi upplýst.

Skjal 1 - Matrikkullógin

Løgtingslóg nr. 64 frá 11. desember 1962 um matrikkulering og sundurbýti v.m. sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 82 frá 25. mai 2009

Kap. 3 - Broytingar í matrikklinum.

§ 13. Matrikkul, sum er gjørdur eftir hesi lóg, skal umsitast av matrikkulmyndugleikanum og kann bert verða broyttur við dómi, úrognin, útskipting ella eftir niðanfyri ásettu reglum um sundurbýti og samanlegging v.m.

Matrikkulmyndugleikin sigur eigara ella umboðsmanni hansara, tinglýsingarmyndugleika og kommunustýri frá gjørdum broytingum í matriklinum.

Tinglýsingarmyndugleikin førir í tingbókina tørvandi viðmerking um ta broyting, ið er gjørd. Verður tinglýsingarmyndugleikin varur við avvik millum tingbók og matrikkul, sigur hann matrikkulmyndugleikanum frá.

A. Útskipting.

...

B. Sundurbýti.

§ 15. Í matrikkuleraðum umráði kann samlaður fastur eigindómur ikki bítast sundur, og partur av slíkum eigindómi ella ómatrikkuleraðum luti kann ikki avhendast ella pantsetast fyri seg ella verða latin øðrum til brúks longur enn 10 ár, uttan so at matrikkulmyndugleikin góðkennir sundurbýtið, so hesin partur verður frábýttur við egnum matr. nr.

Ein samlaður fastur eigindómur er í hesi lóg tær jarðir innan- og uttargarðs við lutum og lunnindum, sum antin

- a) í matriklinum eru fòrdar undir einum matr. nr., ella
- b) í matriklinum eru fòrdar undir fleiri matr. nr., og hesi eftir tilskilan í matrikli og tingbók skulu hoyra saman, ella sum annars eftir lóggávuni eru ein samlaður eigindómur.

§ 15 a. ¹⁾ Fjós, hjallur, úthús, seyðahús og bygningar annars, sum hoyra til festi, og sum sambært galdandi byggisamtykt liggja í landbúnaðarøki, kunnu bítast frá festinum.

Stk. 2. Áðrenn avgerð verður tikin um sundurbýti, skal málið sendast búnaðarmyndugleikanum til ummælis.

Stk. 3. Við sundurbýti eftir stk. 1 verður stóddin av lendum til bygningin ella bygningarnar ásett av matrikkulmyndugleikanum.

§ 16. ¹⁾ Matrikkulmyndugleikin kann geva ta í § 15 nevndu sundurbýtisgóðkenning í hesum fòrum:

- a) tá eigindómsins lutir eru so spjaddir, at tað fyri røktina av jørðini er best, at hann, allur sum hann er, verður lagdur afturat øðrum eigindómum,
- b) tá lutur, sum liggur fyri seg, verður ynsktur frábýttur til samanleggingar við grannalut, sum hoyrir til annan eigindóm,
- c) ¹⁾ tá partur hjá einum eigindómi í einum felagseigindómi verður ynsktur frábýttur til samanleggingar við partin hjá øðrum eigindómi í sama felagseigindómi,
- d) tá lutur ella partur í felagseigindómi verður ynsktur fluttur frá einum eigindómi til annan, og eigindómanna eginleiki sum brúk av hesum ikki verður munaliga broyttur,
- e) tá jørð verður ynskt frábýtt til urtagarðsbrúk ella viðalundir,
- f) tá jørð, ið er búgvín sum byggilendi, verður ynskt frábýtt til byggigrundir,
- g) tá jørð verður ynskt frábýtt til almenna nýtlu,

h) tál tað eftir matrikkulmyndugleikans meting, sum skal góðkennast av landsstýrismanninum, eru serligar umstøður, ið tala fyri sundurbýti.

i) tál jørð, sum ikki er byggilendi sbrt. litra f), ynskist býtt sundur.

§ 17. ¹⁾ Við sundurbýti má lutur ikki verða lagdur í sovorðnum skapi, at hann er óhentur til endamálið. Harundir má partur í felagseigindómi uttangaðs altíð hoyra til ávísan fastan eigindóm í somu markatalsbygd.

Stk. 2. ¹⁾ Verður tað í kommunustýrisins ummæli eftir § 20 ella á annan hátt upplýst, at tað við sundurbýtinum koma fram viðurskifti, sum ikki samsvara reglunum í:

a) lóggávuni um byggi- og brúnaviðurskifti,

b) eini góðkendari byggisamtykt ella býarskipan, ella

c) lóggávuni annars, kann sundurbýtið ikki verða góðkent uttan so, at avvarðandi myndugleiki hevur givið undantaksloyvi.

Stk. 3. ¹⁾ Øki, ið hoyrir til fornminni, kann ikki býtast sundur, uttan friðingarmyndugleikin frammanundan hevur góðkent býtið.

Stk. 4. ¹⁾ Í økjum, har góðkend byggisamtykt ikki hevur ásett minstustødd fyri byggigrundir ella urtagarðar, mugu hesi ikki leggjast við minni vídd enn 500 m². Sethúsabyggigrundir kunnu ikki leggjast við størri vídd enn 3000 m².

Stk. 5. ¹⁾ Eigindómar, sum longu eru byggigrundir ella urtagarðar, mugu við sundurbýti ikki verða gjørdir minni enn 500 m², uttan at hetta er ásett í góðkendari byggisamtykt.

Stk. 6. ¹⁾ Í økjum, har góðkend byggisamtykt ikki hevur ásett minstustødd fyri landbúnaðarjørð, má henda við sundurbýti ikki verða gjørð minni enn 5000 m². Tann minsta av tí í byggisamtykt ásettu stødd á landbúnaðarøki má ikki vera minni enn 3000 m².

Stk. 7. ¹⁾ Partur hjá einum eigindómi í felags eigindómi má ikki býtast sundur í minni enn 2 gyllin.

Stk. 8. ¹⁾ Lutur, sum ikki verður lagdur saman við grannaðlut, má ikki býtast frá uttan við atgongd til almennan veg. Ferðslurætturin skal ikki vera tíðaravmarkaður ella treytaður. Tó kann verða vikið frá reglunum í hesum stykki, tál frábýtt verður til landbúnaðarendamál í bygdum, sum ikki eru útskiftar, treytað av, at tann ferðslurættur, sum er, verður verandi.

§ 18. Tann, ið ynskir at býta eigindóm sín sundur, skal venda sær til matrikkulmyndugleikan, sum ger tær neyðugu kanningar fyri at sanna, um tað ætlaða sundurbýti er lógligt.

Um sundurbýti verður hildið ikki at samsvara reglunum í hesi lóg ella lóggávuni annars, verður umsóknin avvíst skrivliga og orsøkin lýst.

Bæði matrikkulmyndugleikans avvísing av sundurbýtisumsókn vísandi til, at treytirnar í § 17, stk. 1-2, ikki eru loknar, og avvarðandi myndugleika avgerð sambart § 17, stk. 3-5, kunnu av viðkomandi verða kærð til landsstýrismannin.

Heldur matrikkulmyndugleikin, at treytirnar fyri sundurbýti eru loknar, stílar hon fyri, at tey nýggju markini verða merkt við skilligum og haldgóðum marknamerkjum, ger ta tørvandi uppmáling fyri at rætta matrikkulsins skjøl og ger tey neyðugu sundurbýtisskjøl.

§ 19. Verður eigindómur, sum allur ella fyri ein part er settur í skattamerkur, býttur í fleiri, skiftir matrikkulmyndugleikin eftir besta ætli skattamarkatalið teirra millum eftir grundvirðinum av teimum nýggju eigindómunum eftir reglum, sum landsstýrismaðurin ásetur.

§ 20. Öll sundurbýtmál skulu sendast viðkomandi kommunustýri til ummælis. Kommunustýrið skal greiniliga skila til, um nökur regla í § 17 er til hindurs fyri sundurbýtinum.

§ 21. Skjøti ella annað heimildarskjal uppá part av samlaðum føstum eigindómi ella av ómatrikkuleraðum luti má ikki fyrast í tingbókina, fyrr enn skjalið hevur fingið átekning frá matrikkulmyndugleikanum um, at sundurbýtið er góðkent og um tær serligu treytir, sum góðkenningin móguliga er gjørd við.

Um skjalið ikki hevur ta í stk. 1 nevndu átekning, ella nökur í góðkenningini ásett serlig treyt fyri at lúka sundurbýtið ikki er lokin, verður tað avvíst frá tingbókini.

§ 22. Pantibrævn viðvíkjandi parti av samlaðum føstum eigindómi ella av ómatrikkuleraðum luti og sáttmáli, har partur av samlaðum føstum eigindómi ella av ómatrikkuleraðum luti verður latin øðrum manni til brúks longur enn 10 ár, má ikki endaligt fyrast í tingbókina, fyrr enn sundurbýtið er góðkent, ella hesin lutur er serstakt matrikkuleraður. Henda regla verður ikki nýtt viðvíkjandi sáttmálanum um hald, torvskurð, eyr- og sandtøku, kolagrefstur, fugla-, fiski- og aðra veiðu, bit ella annað avmarkað brúk av parti av eigindómi.

C. Samanlegging.

§ 23. Tá ið jarðir, innan- og uttargarðs við lutum og lunnindum, sum higartil í matriklinum hava verið fòrdar undir fleiri matr. nr.um, skulu leggjast saman, so tær ikki kunnu leggjast sundur aftur uttan við sundurbýtisgóðkenning, kann hetta antin verða gjørt við

- a) at hesi matr. nr. verða samanløgð til eitt, ella við
- b) at hesi matr. nr. verða standandi í matriklinum, men her lýst sum ein samlaður fastur eigindómur, sbr. § 15, stk.2.

Áðrenn tann í stk. 1 nevnda samanlegging verður framd, skal vátan vera frá tinglýsingarmyndugleikanum um, at eigara- og pantiviðurskifti eru ikki til hindurs fyri samanleggingini, sbr. lógtingslóg nr. 55 frá 16. august 1962 um tinglýsing § 21.

§ 24. Tann, ið ynskir at leggja jarðir sínar, sum higartil í matriklinum hava verið fòrdar undir fleiri matr. nr., saman, so tær ikki kunnu leggjast sundur aftur uttan við sundurbýtisgóðkenning, skal venda sær til matrikkulmyndugleikan, sum ger tær neyðugu kanningar fyri at sanna, um tann ætlaða samanlegging er mógulig eftir reglunum í § 23.

Um samanleggingin ikki kann verða framd eftir reglunum í § 23, verður umsóknin avvíst skrivliga og orsøkin lýst.

Um samanleggingin kann verða framd eftir reglunum í § 23, verða tær neyðugu broytingar gjørdar í skjølum matrikkulsins og samanleggingargóðkenning givin umsøkjaranum.

Tinglýsingarmyndugleikin førir í tingbókina tøvrandi viðmerking um ta pantvíðkan, sum stendst av samanleggingini í fòrum, har eigindómurin framvegis er fleiri matr. nr., sbr. lógtingslóg nr. 55 frá 16. august 1962 um tinglýsing § 24.

D. Umbýti og smámunaligar broytingar av matr. nr. v. m.

§ 25. Um partur av eigindómi skal býtast frá fyri at verða lagdur saman við grannaeigindómi hjá sama eigara, kann matrikkulmyndugleikin hóast regluna í § 15, stk. 1, eftir umsókn loyva, at slíkt umbýti uttan mun til stødd og virði av tí, sum verður flutt, verður gjørt við bóking í skjølum matrikkulsins soleiðis, at parturin verður fluttur frá einum matr. nr. til annað uttan fyrst at fáa egið matr. nr. Sama regla er galdandi, um partur í felagseigindómi skal býtast frá fyri at verða lagdur saman við parti hjá sama eigara í sama felagseigindómi. Umbýtið kann tó bert verða framt, um hesi matr. nr. eru í sama matrikkuleringsumráði, og vátan er frá tinglýsingarmyndugleikanum um, at reglurnar um panti- og servituttviðurskifti í lógtingslóg nr. 55 frá 16. august um tinglýsing § 23 eru fylgdar.

Um tað, sum skal flytast, er latið øðrum manni til brúks, má tað sannast, at hann ikki mótmælir umbýtinum.

§ 26. ¹⁾ Um smámunligt øki ella smámunalignur partur í felagseigindómi skal býttast frá eigindómi fyri at leggjast saman við grannaiegindómi ella saman við parti hjá øðrum eigindómi í sama felagseigindómi, kann matrikkulmyndugleikin loyva slíka broyting undir teimum í § 25 settu treytum, tá virðið av tí, sum verður flutt, ikki fer upp um 50.000 kr. Landsstýrismaðurin kann við kunngerð hækka upphæddina fyri mesta virði á lendum, ið flutt verður.

§ 27. ¹⁾ Verður partur av føstum eigindómi latin til almennan veg, og lendið er ikki tikið við úrogning, skal, áðrenn hetta verður bókað í matrikkulsins skjølum, antin vera

- a) vátan frá tinglýsingarmyndugleikanum um, at reglurnar í løgtingslóg nr. 55 frá 16. august 1962 um tinglýsing § 23 eru fylgdar, ella
- b) vátan frá matrikkulmyndugleikanum um, at virðið av lendum ikki fer upp um 50.000 kr., og at tað, ið verður latið, ikki verður hildið at hava ávirkan á virðið av eigindóminum, ella
- c) vátan frá viðkomandi sóknarstýri um, antin
 - 1) at endurgjaldið fyri lendið bert verður gildið eiganum, um hann áðrenn 6 mánaðir útvegar pantihavarasamtykki til tað, og at tað annars verður gildið pantihavararum eftir prioritetsrað móti niðurskriving á pantibrøvunum, ella
 - 2) at vegurin tey seinastu 20 árinu óátalaður hevur liggið, so sum hann liggur nú.

Stk. 2. ¹⁾ Landsstýrismaðurin kann við kunngerð hækka upphæddina fyri mesta virðið á lendum, ið er ásett í stk. 1 litra b)

Stk. 3. ¹⁾ Verður alt lendið, sum hoyrir til ein fastan eigindóm, latið til almennan veg, sum ikki er skrásettur undir einum matr. nr., skal tað í vátan frá tinglýsingarmyndugleikanum verða sannað, at tað ikki eru heftingar á eigindóminum til hindurs fyri, at hetta matr. nr. verður strikað.

Stk. 4. ¹⁾ Tá pantihavarar samtykkja, at lendi verður latið til almennan veg, kann átekning teirra á pantibrøvini tinglýsast uttan gjald.

§ 28. Fyri mál um loyvi til tær í §§ 25-27 nevndu broytingar verða annars reglurnar í §§ 15-24 samsvarandi nýttar.

E. Marknasetingarmál.

§ 29. Tann, ið ynskir at fáa markið móti grannaiegindóminum avgjørt og merkt, skal venda sær til matrikkulmyndugleikan um hetta.

Um markið ikki skilur seg frá við týðuligari girðing ella við eyðkendum marknamerkjum, ella um girðing og marknamerki verða funnin skeivt sett, kann tað verða álagt grannanum at taka lut í kostnaðinum av marknasetingarmáli eftir reglunum í §§ 30-35.

§ 30. Skal mark avgerast í marknasetingarmáli, boðar landmálari frá matrikkulmyndugleikanum við minst viku fyrivarningi eiganum av teimum eigindómum, málið viðvíkir, at møta til málsviðgerðina til ávísa tíð á ávísum stað til at siga meining sína um markið millum eigindómarnar. Boðanin skal vera við innskrivaðum brævi ella á slíkan hátt, at hon kann prógvast.

Um landmálarin heldur, at umstøðurnar krevja tað, ella um ein av viðkomandi eigarum biður landmálaran um tað í seinasta lagi fjórða dagin aftaná, at boðanin er send, skulu 2 av føstu hegnsýnsmonnum í kommununi, uppnevndir av hegnsýnsformanninum, – ella um málið viðvíkir markinum millum tvær kommunur, so ein hegnsýnsmaður frá hvørjari – hjálpa landmálaranum at upplýsa málið undir ástaðarviðgerðini, tó ikki viðvíkjandi spurningum, sum

mugu haldast vera bert tekniskir. Hin boðaða ástaðarviðgerðin verður tá av ongum, og landmálarin boðar av nýggjum við minst viku fyrirvarningi viðkomandi eigarum at mæta til ávísa tíð á ávísum stað, ásett av honum í samráð við hegnsýnsmenninar. Um boðanina verða reglurnar í 1. stk., síðsta punktum, samsvarandi nýttar.

§ 31. Reglurnar í lóg nr. 171 frá 18. mai 1937 (hegnlógin) § 44, stk. 2, verða samsvarandi nýttar um habilitet hjá landmálarara og hegnsýnsmönnum. Um landmálarin er inhabilur, uppevniir matrikkulmyndugleikin annan í hansara stað.

§ 32. Undir ástaðarviðgerini verða viðurskiftini í markini kannað, og tá teir, sum eru møttir, hava givið frágreiðing, setur landmálarin markið. Góðkenna viðkomandi eigarar, at markið er rætt sett, merkir landmálarin tað við skilligum og haldgóðum marknamerkjum og letur partarnar skrivliga góðkenna markið í vátan, orðað eftir fyrimynd, sum er gjørd av landsstýrismanninum.

Fæst ikki semja partanna millum um markið, tí annar parturin er ikki møttur ella tí partarnir eru ósamdir, verður eitt fyribilsmark sett út frá teimum upplýsingum, sum fram eru komnar, og skrivar landmálarin eitt álit um viðgerðina av marknasetingarmálinum, orðað eftir fyrimynd, sum er gjørd av landsstýrismanninum. Í álitinum skal vera beinleiðis upplýsing um, at reglurnar í §§ 30-31 í hesi lóg eru fylgdar, og ein stutt lýsing av, hvussu fyribilsmarkið gongur, og av teimum settu marknamerkjum. Um ástaðarviðgerðin er farin fram við hjálp frá hegnsýnsmönnum, skal hetta upplýsast í álitinum og eisini navn og bústaður teirra. So skjótt sum ástaðarviðgerðin er lokin, sendir landmálarin í innskrivaðum brævi ella á slíkan hátt, at móttøkan kann prógvast, hvørjum av pørtunum makaskjal av álitinum við áriti um reglurnar í § 33 í hesi lóg.

§ 33. Um ikki eigari áðrenn 4 vikur eftir, honum er sent álit um seting av fyribilsmarki, gjørt samsvarandi § 32, síðsta stk., stevniir grannaiegaranum fyri rættin til at viðurkenna eitt annað mark, fær fyribilsmarkið sama rættsliga týðning sum mark, semja er gjørd um.

§ 34. Tá mark er endaligt avgjørt eftir reglunum í frammanfyrirstandandi greinum, skal matrikkulmyndugleikin gera tað, sum tørvar, fyri at marknasetingarmálið kann verða bókað í matrikli og tingbók. Í teimum førum, semja ikki er fingin, skal fyrst útvegast vátan frá sorinskrivaranum um, at ikki er stevnt, áðrenn freistin, sum § 33 ásetur, er farin. Um tað, aftaná at marknasetingarmál er lokið og bókað, koma fram upplýsingar, sum sanna, at marknasetingarmálið er avgjørt á skeivum grundarlagi, kann landsstýrismaðurin loyva, at málið fær nýggja viðgerð.

§ 35. Í sambandi við uppmáling til endurnýgging av matrikkulkortinum kann umframt jarðaeigarar eisini matrikkulmyndugleikin krevja marknasetingarmál framd. Kostnaðurin av hesum verður borin av landskassanum, ella av kommununi eftir avtalu, sum verður gjørd frammanundan. Tó skulu jarðaeigarar sjálvir bera kostnaðin av marknasetingarmáli, teir sjálvir krevja. Útreiðslurnar til marknamerki skulu vanliga álfknast jarðaeigarunum.

§ 36. Avtalur, sum avgera ella broyta mark millum eigindómar, mugu ikki verða tinglýstar, uttan við góðkenning frá matrikkulmyndugleikanum.

Áðrenn eigindómshevd kann tinglýsast, skal lendið, sum er fingið við hevd, antin vera serstakt matrikkulerað ella í matriklinum sett undir tann eigindóm, sum tað av røttum hoyrir til.

Trætumál um mark má ikki havast fyri rættin, fyrrenn avgerð er roynd eftir reglunum í §§ 30-35.

F. Aðrar broytingar.

§ 37. Matrikkulmyndugleikin kann bóka nýggj matr. nr., ið fata um eigindómar, sum ikki eru serstakt matrikkuleraðir í samband við útskifting ella matrikkulering sambært kap. 1-2, undir teimum í lógtingslóg nr. 55 frá 16. august 1962 um tinglýsing § 53 ásettu treytum.

Somuleiðis kann eitt matr. nr. verða strikað, tá ta í vátan frá tinglýsingarmyndugleikanum verður sannað, at tað ikki eru heftingar á eigindóminum til hindurs fyri hesum.

§ 38. Eru munalig avvik millum matrikkul og tingbók og tey veruligu eigindómsviðurskifti í ávísum øki, kann landsstýrismaðurin, tá tað verður hildið neyðugt, taka stig til, at matrikkul og tingbók verða rættað. Til slíka rætting verða reglurnar í §§ 3-11 samsvarandi nýttar.

§ 38 a. ¹⁾ Matrikkulmyndugleikin kann gera rætting í matriklinum, tá ein eigindómur er broyttur, orsakað av omanlopi ella burturmáan.

Stk. 2. Matrikkulmyndugleikin, kommunan ella eigarin kann taka stig til, at rætting eftir stk. 1 verður framd.

§ 39. Um eigindómslýsing í matriklinum verður hildin at vera ófullfíggað, kann matrikkulmyndugleikin gera tørvandi rætting. Í samband við hetta kann verða gjørd fullfíggað uppmáling av eigindóminum ella parti av honum.